

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/022/49/KL/18

Warszawa, 15 października 2018 r.

Szanowny Pan

Tomasz Robaczyński
Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów

Sygn.FS.4101.2-ORG.2018

W nawiązaniu do pisma z dnia 28 września 2018 r. skierowanego do Związku Nauczycielstwa Polskiego przez Ministerstwo Finansów (doręczonego w dniu 1 października 2018 r.), Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie opiniuje propozycję normatywną zawartą w treści art. 1 i art. 19 projektu ustawy o zmianie *niektórych* *ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej na rok 2019*.

Uzasadnienie

1. W art. 1 ww. projektu ustawy ustala wysokość kwoty bazowej, stanowiącej składową odpisu na nauczycielski fundusz socjalny (art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela, tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm. – dalej KN), na poziomie kwoty bazowej obowiązującej na dzień 1 stycznia 2013 r. – 2.717,59 zł.

Oznacza to dalsze zamrożenie odpisu socjalnego. Jest to kolejny, szósty już rok, ograniczania wysokości odpisu socjalnego dla nauczycieli **bez wskazania przyczyny takiego działania**.

Z treści art. 1 ww. projektu ustawy wynika, że wysokość odpisu o którym mowa w art. 53 ust. 1 KN w roku 2019 wynosić będzie 2989,35 zł (110% x 2.717,59 zł).

W projekcie ustawy budżetowej państwa kwota bazowa dla nauczycieli została określona w wysokości 3.045,21 zł (art. 9 ust. 2 projektu budżetu). Zatem gdyby nie proponowany zapis art. 1 ww. projektu ustawy, odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 KN, wynosiłby 3.349,73 zł.

Pomiędzy wysokością odpisu na fundusz socjalny nauczycieli, określonym w art. 53 ust. 1 KN - **3.349,73 zł** (2017 r.), a wysokością tegoż odpisu ustalonego w tzw. ustawie o budżecie - 2989,35 zł, występuje różnica aż **360,38 zł**.

Wydatki związane z funduszem socjalnym nauczycieli uwzględniane są jako wydatek finansowany z części oświatowej subwencji ogólnej. Odnosząc ww. kwotę różnicy do liczby etatów nauczycielskich¹ oszczędność po stronie budżetu państwa w zakresie naliczenia części oświatowej subwencji ogólnej stanowić będzie ponad 250 milionów zł rocznie.

ZNP stoi na stanowisku, że naliczenie odpisów na fundusz socjalny musi opierać się o kwotę bazową dla nauczycieli, przyjętą w aktualnie obowiązującej ustawie budżetowej państwa, tym bardziej, że uzasadnienia projektu ustawy nie wskazuje doniosłych przyczyn dla wprowadzenia regulacji zawieszającej działanie art. 53 ust. 1 KN.

2. Art. 19 ww. projektu ustawy, na potrzeby ustalenia wysokości odpisu podstawowego na użytek ustawy z dnia 4 marca 1994 r. *o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 1316, 1608 i 1669) – dalej u.z.f.ś.s., ustala wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w wysokości obowiązującej w drugim półroczu 2013 r.

Należy zauważyć, że będzie to już ósmy rok ustawowego zaniżania wysokości odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych **bez wskazania przyczyny takiego działania**.

Skutkować to będzie ustaleniem wysokości odpisu podstawowego na fundusz socjalny np. pracowników niepedagogicznych szkoły - na poziomie 3.278,14 zł², co wywołuje skutek w postaci dalszego zamrożenia wysokości odpisu socjalnego.

Różnica kwot jest bardzo duża – tzw. ustawa o budżecie utrzymuje kwotę 3.278,14 zł z drugiego półrocza 2013 r., natomiast kwota przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej wynosiła w 2017 r. – 4.271,51 zł³, zaś przeciętne wynagrodzenie w pierwszym kwartale 2018 r. wyniosło 4.622,84 zł⁴.

ZNP stoi na stanowisku, że naliczenie odpisów na fundusz socjalny musi opierać się o regulację wskazaną w treści art. 5 ust. 2 u.z.f.ś.s. Powinno więc wynosić 37,5% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego, jeżeli przeciętne wynagrodzenie z tego okresu stanowiło kwotę wyższą.

Zdaniem ZNP regulacja art. 19 ww. projektu ustawy jest nieuzasadniona: w uzasadnieniu niniejszego projektu ustawy nie wyjaśniono przyczyn, które potwierdzałyby zasadność przyjętej regulacji normatywnej. W związku z tym ZNP sprzeciwia się propozycji utrzymania wartości przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej na poziomie drugiego półrocza 2013 r. w zakresie ustalania wysokości odpisu podstawowego funduszu świadczeń socjalnych.

Podsumowanie

W opinii ZNP ustawa o budżecie powinna wprowadzać jedynie rozwiązania tymczasowe służące uzyskaniu ściśle uzasadnionego celu budżetowego. Należy zauważyć, że Ministerstwo Finansów w drodze ustaw o budżecie od wielu lat dokonuje zawieszania działania normatywnego wielu ustaw, w tym np. art. 53 ust. 1 KN oraz zasad ustalania wysokości odpisu podstawowego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 u.z.f.ś.s., bez wykazania uzasadnienia dla takiego działania.

¹<https://cie.men.gov.pl/sio-strona-glowna/dane-statystyczne/nauczyciele-dane-statystyczne/>

²Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w 2013 r. i w drugim półroczu 2013 r. M.P.2014.158

³<https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-gospodarce-narodowej-w-2017-roku,273,5.html>

⁴<https://stat.gov.pl/sygnalne/komunikaty-i-obwieszczenia/lista-komunikatow-i-obwieszczen/komunikat-w-sprawie-przecietnego-wynagrodzenia-w-i-kwartale-2018-roku,271,20.html>

Biorąc pod uwagę, że jest to kolejny rok ograniczania działania normy art. 53 ust. 1 KN oraz art. 5 ust. 2 u.z.f.ś.s., należy uznać, że Ministerstwo Finansów dokonuje trwałej zmiany treści ww. norm, do czego – w opinii ZNP – nie posiada kompetencji normatywnej.

Zdaniem ZNP nie ma wątpliwości, że art. 1 i art. 19 ww. projektu ustawy nie tyle tymczasowo zamrażają wskaźniki określone w innych ustawach w związku z wystąpieniem uzasadnionej konieczności budżetowej, co kolejny już rok wyłączają z obiegu prawnego określone normy prawne. Istnieje poważna wątpliwość co do podstawy prawnej, jak i konstytucyjności takiego działania.

W uzasadnieniu niniejszego projektu ustawy nie zawarto także argumentów na rzecz wprowadzonych zmian. Zdaniem ZNP regulacje art. 1 i art. 19 ww. projektu ustawy są więc nieuzasadnione, a nadto – w związku z trwałym charakterem zmian dokonywanych przez kolejne ustawy okołobudżetowe – naruszające zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Z tego powodu ZNP wnosi o wykreślenie z projektu ww. artykułów.

Z poważaniem -

WICEPREZES
Zarządu Głównego ZNP
Krzysztof Baszczyński